

Uunga siunnersuut: Nunatsinni nunat tamalaamik umiarsualivik akitsuuserfigineqanngitsumik sanaartornermi pilersitsinermilu pitsaaqutaasut ajoqutaasinnaasullu pillugit Naalakkersuisut nassuiaasiornissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Siunertaralugu Sullualuk angallanneqarnerulersinnaanerata piffissaq ungasinnerusumut iluaqutissat atorluarnissaanut. Nassuiaat UKA 2021-mut naammassineqassaaq. (Atassutip Inatsisartuni ilaasortaaitai)

Akissuteqaat

(Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Umiarsualivik akitsuuserfiunngitsoq, tassaavoq akitsuusiisarneq tungaatigut nuna allatut isigineqartoq. Umiarsualiviit taakkulu nunaminertai, quersui tunisassiorfiilu nalinginnaasumik akitsuutit avataaniittutut isigineqartarput.

Umiarsualivimmik akitsuusiisannginnerup siunertarivaa nioqqutissat akitsuusertussat nunamut tikikkaangata suliffiit akilinnginnissaanut periarfissiineq. Tamanna isumaqarpoq suliffeqarfiit nioqqutissanik akitsuusigassanik eqqussigaangata nioqqutissat taakku umiarsualivik akitsuuserfiunngitsup quersuaani uninngatitsisinnaasut nioqqutissallu aatsaat kingusinnerusukkut nalinginnaasumik tuniniarneqaleraangata nunanulluunniit allanut tuniniarneqarnerannut atatillugu eqqunneqaqqikkaangata nioqqutissat akitsuusigassatut nalunaarutigineqartarlutik. Suliffeqarfiit taamaalillutik aningaasanik tigorianaateqarnerminni iluaqutissarsissapput.

Suliffeqarfiit aningaasanik tigorianaateqartarnerat inatsisit atuuttuni ullumikkut mianerineqareerpoq, tassa suliffeqarfiit piffissaq akiliiffissap kinguartinneqarnissaanut periarfissaqarmata. Naalakkersuisut naliliipput suliffeqarfiit aningaasanik tigorianaateqarnerat malittarisassat atuuttutigut arlalippassuartigut naleqquttumik mianerineqareertoq.

Naalakkersuisut isumaqarput nioqqutissat anniseqqinnissaat siunertaralugu eqqunneqartartut amerlanngimmata umiarsualivik akitsuuserfiunngitsumik pilersitsinissamut isumaliuteqarnissaq tunngavissaqanngitsoq. Taamaalilluni 2019-imi nassiussinerit marluinnarni anniseqqittoqarnikuuvoq. Tassani nassiussinerit umiarsuarnut

takornariartaatinut nioqutissat pineqarput. Nioqutissat akitsuusigassat anniseqqinneqartussanik ukioq manna suliaqartoqarnikuunngilaq.

Umiarsualivik akitsuuserfiunngitsoq akitsuutinik akiliinngitsoqartarnissaa pinngitsoortinneqassappat akitsuuserinermi oqartussanit nakkutigineqassaaq. Sumiiffimmik, nioqutissanillu eqqussorneqartunik annissorineqartunillu, sumiiffiullu angalanerik nakkutilliinissaq pisariaqassaaq. Umiarsualivik akitsuuserfiunngitsumik pilersitsinermi akitsuuserisut nakkutilliinermi suliassaat amerlissapput. Umiarsualivimmik akitsuuserfiunngitsumik pilersitsisoqarpat akitsuuseriffiup isumalluutinik qanoq atuitiginissaanut ilaatigut umiarsualiviup akitsuuserfiunngitsup aaqqissugaanera apeqqaassaaq.

Umiarsualiviup akitsuuserfiunngitsup inissisimanera umiarsualiviit allanit immikkoortinneqartussaammat umiarsualivik akitsuuserfiunngitsumik sanaartornermut aningaasartuuteqarnissaq naatsorsuutigineqassaaq. Taakku annertussusiat maannakkut tunngavigineqartut aallaavigalugit missingerneqarsinnaangilaq, nalinginnaasumilli ilisimaneqarpoq umiarsualivimmik atortorissaarutinillu tassunga atasunik sanaartorneq akisoorujussuusoq.

Naalackersuisut aamma isumaqarput nioqutissanik eqqussuinerup ajornannginnerulersinneratigut imaluunniit inuussutissarsiutit immikkoortuisa aalajangersimasut sumiiffiup killilikkap iluani aningaasatigut ingerlatsinerisigut umiarsualiviup akitsuuserfiunngitsup siuariartortitsinissaa uppernarsarneqanngitsoq. Taamaammat, umiarsualiviit akitsuuserfiunngitsunut atatillugu sumiiffiit arlallit iluanni aningaasaliinissaq nutaaliornissarlu, tassunga ilanngullugit attaveqarnermut, sulisunut il.il. aningaasaliineq ineriartortitsinerlu pisariaqarsorinarpoq.

Nunani allani misilittakkat takutippaat, umiarsualiviit akitsuuserfiunngitsut siuariartortitsivallaarneq ajortut, akerlianilli akitsuutinik annikilliinikkut aningaasanik allanut atugassanngortitsisoqalersartooq, tamannalu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut naggataatigut kinguneqarsinnaavoq. Umiarsualiviit akitsuuserfiunngitsut tassunga atatillugu ilimagineqarput akileraarutinik akiliinnginnissamut pinerlunnikkullu aningaasarsianik malunnarunnaarsaanermut periarfissaqartitsinerulersartooq, taamaammallu Europa-Parlamentip EU-mi umiarsualiviit akitsuuserfiunngitsut matuneqarnissaat kaammattuutigaa.

Aamma umiarsualiviup akitsuuserfiunngitsup aaqqissugaanerani umiarsualiviullu akitsuuserfiunngitsup iluani akileraarutinik akitsuutinillu akiliisoqartannginnerani umiarsualiveqarnermi ingerlatsisut umiarsualiviullu akitsuuserfiunngitsut avataanni ingerlatsisut assigisaannut akornanni unammilleqatigiinnerup killilerneqarneranut ajoquserneqarneranullu tapersiisinnaasut takutinneqarpoq. Taamaasilluni pissutsit kisermaassinermut assinguneri pissutigalugit immikkoortut ataasiakkaani akit niuerfiit unammilleqatigiiffiusuni akinut sanilliullugit naleqqutinngitsumik qaffasippallaalersinnaapput, naak sullissinerit umiarsualiviup akitsuuserfiunngitsup avataani

sullissinerit assigigaluaaraat. Aamma umiarsualivik akitsuuserfiunngitsumi akileraarutitik akitsuutinillu akiliisannginneq pissutigalugu umiarsualivik akitsuuserfiunngitsumi suliffeqarfimmik ingerlatsinerup avataani ingerlatsinermut sanilliullugu akikinnerulerneranik kinguneqarsinnaavoq.

Naalackersuisut ataatsimut isigalugu isumaqarput, maannakkut niueriaatsit pissutigalugit umiarsualivik akitsuuserfiunngitsumik pilersitsinissaq pisariaqartinneqanngitsoq, suliffeqarfiillu akitsuuserfiunngitsumik umiarsualiveqarnermi annertuumik iluaqutissarsinissaat nalorninarmat.

Naalackersuisut tamanna tunngavigalugu naliliipput umiarsualivik akitsuuserfiunngitsumik pilersitsinissamut isumaliuteqarnissaq suliniuteqarnissarlunniit kinguartinneqartariaqartoq, pisariaqartitsivinnek takkunnissaata tungaanut.

Naalackersuisut taamatut oqaaseqarlutik siunnersuutip itigartinneqarnissaa inassutigaat, kisianni siunnersuut amerlanerussuteqarluni tapersersorneqarpat, piviusunngortinnera Ineqarnermut Attaveqarnermullu Naalackersuisoqarfiup umiarsualiveqarnermut immikkoortuani pilersaarutitik nutarterineranut aallartinneqareersumut ilaassaaq.